

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ПРЕШЕВО

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	91,5	149	95,4	90,8	153	94,9	96,7	13	94,8	93,0	137	95,1
	ТВ	95,2	60	91,8	91,1	73	90,2	87,5	32	89,0	91,9	72	90,7
	БУС	100,0	1	91,5	100,0	1	91,2	90,5	29	90,3	96,8	46	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	53,5	157	81,6	67,3	155	86,6	93,2	22	91,5	71,3	149	85,0
	Сувозачи ПА	52,0	159	78,7	68,1	155	84,3	95,4	4	88,2	71,7	152	82,3
	Предње седиште ПА	52,9	158	80,4	67,6	155	85,7	94,0	7	90,2	71,5	151	83,9
	Задње седиште ПА	9,2	119	22,6	21,8	78	37,2	33,3	23	43,8	18,5	91	32,5
	Возачи ТВ	35,7	139	60,0	48,9	123	66,7	70,8	31	73,0	48,6	121	64,9
	Сувозачи ТВ	29,2	135	49,8	41,9	128	57,1	62,5	32	67,8	39,7	133	55,2
	Предње седиште ТВ	33,3	140	57,9	46,1	124	64,9	68,8	34	72,2	45,4	131	63,1
	Возачи БУС	25,0	84	31,8	14,3	111	38,9	66,7	20	57,5	35,5	70	38,1
	Сувозачи БУС	0,0	109	34,2	0,0	114	37,4	66,7	12	48,5	23,5	102	37,6
	Предње седиште БУС	19,2	94	32,4	11,5	121	38,6	66,7	16	55,1	32,9	78	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	22,6	160	65,6	36,4	153	71,7	93,8	10	79,2	51,0	141	69,9
	Сигурносни појас	13,3	135	46,3	27,3	126	49,0	51,6	32	61,1	28,4	126	49,3
	Укупно – деца	17,1	156	56,0	31,8	146	60,4	73,0	29	70,2	39,0	143	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		45,6	160	75,2	60,2	155	80,3	89,7	7	85,2	64,5	155	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	0,0	148	59,6	6,5	139	63,7	N/A	N/A	N/A	3,1	156	61,6
	Путници на мопедима	0,0	147	58,6	0,0	140	62,9	N/A	N/A	N/A	0,0	156	60,8
	Возачи и путници на мопедима	0,0	148	59,4	5,3	140	63,5	N/A	N/A	N/A	2,6	156	61,4
	Возачи мотоцикала	34,4	159	87,4	32,1	156	90,7	60,9	44	92,8	41,0	160	89,2
	Путници на мотоциклима	33,3	158	86,4	33,3	153	89,7	45,5	43	83,5	39,1	160	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	34,2	160	87,2	32,4	156	90,5	55,9	44	91,0	40,6	159	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	16,7	160	73,6	18,6	157	77,3	N/A	N/A	N/A	24,3	161	76,3
Пешаци	Бициклисти	0,0	65	5,4	0,0	73	6,3	N/A	N/A	N/A	0,0	89	5,8
	% прелазака на "зелено" светло	N/A	N/A	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	80,3
	% прелазака на ОПП	47,2	141	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	47,2	141	70,6
	% исправних прелазака	47,2	144	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	47,2	144	74,3
	% испраних прелазака деце	46,0	148	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	46,0	148	77,1
	% прелазака без ометања	81,4	159	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	81,4	159	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

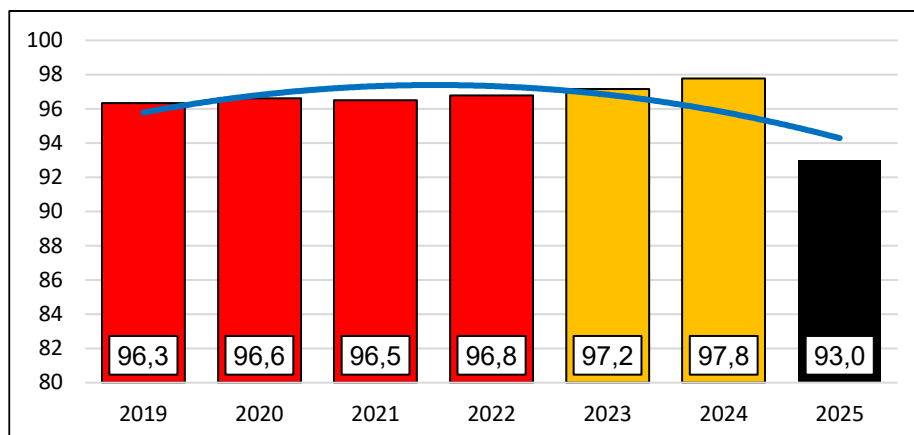
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

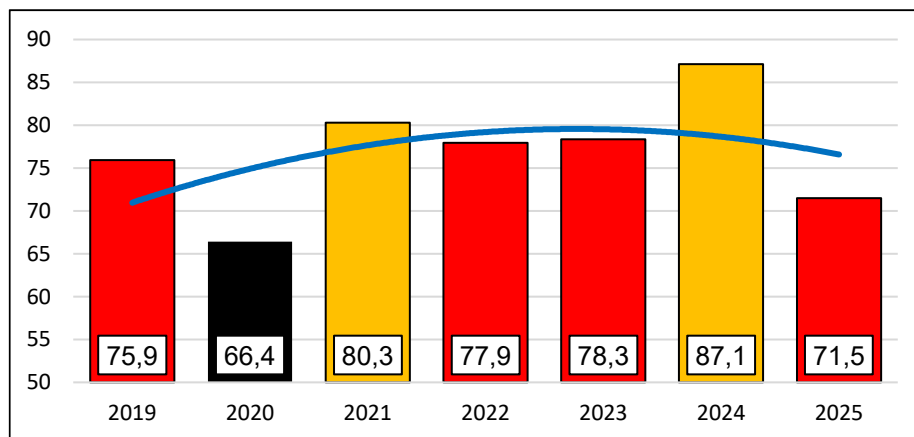
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

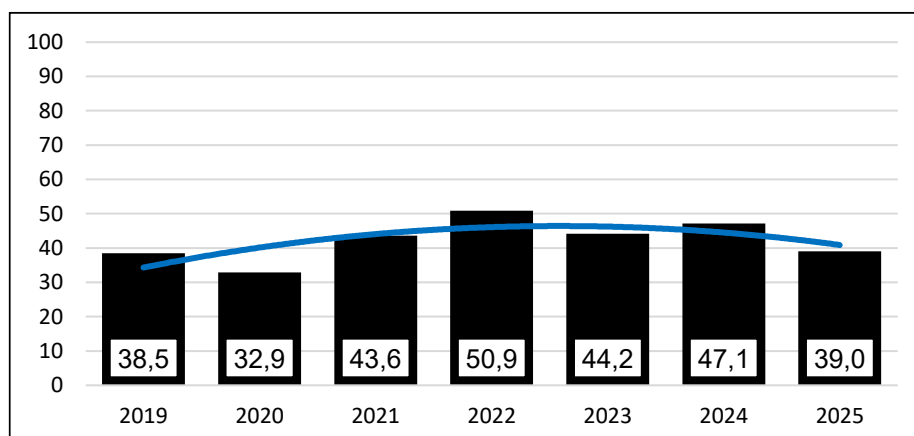
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

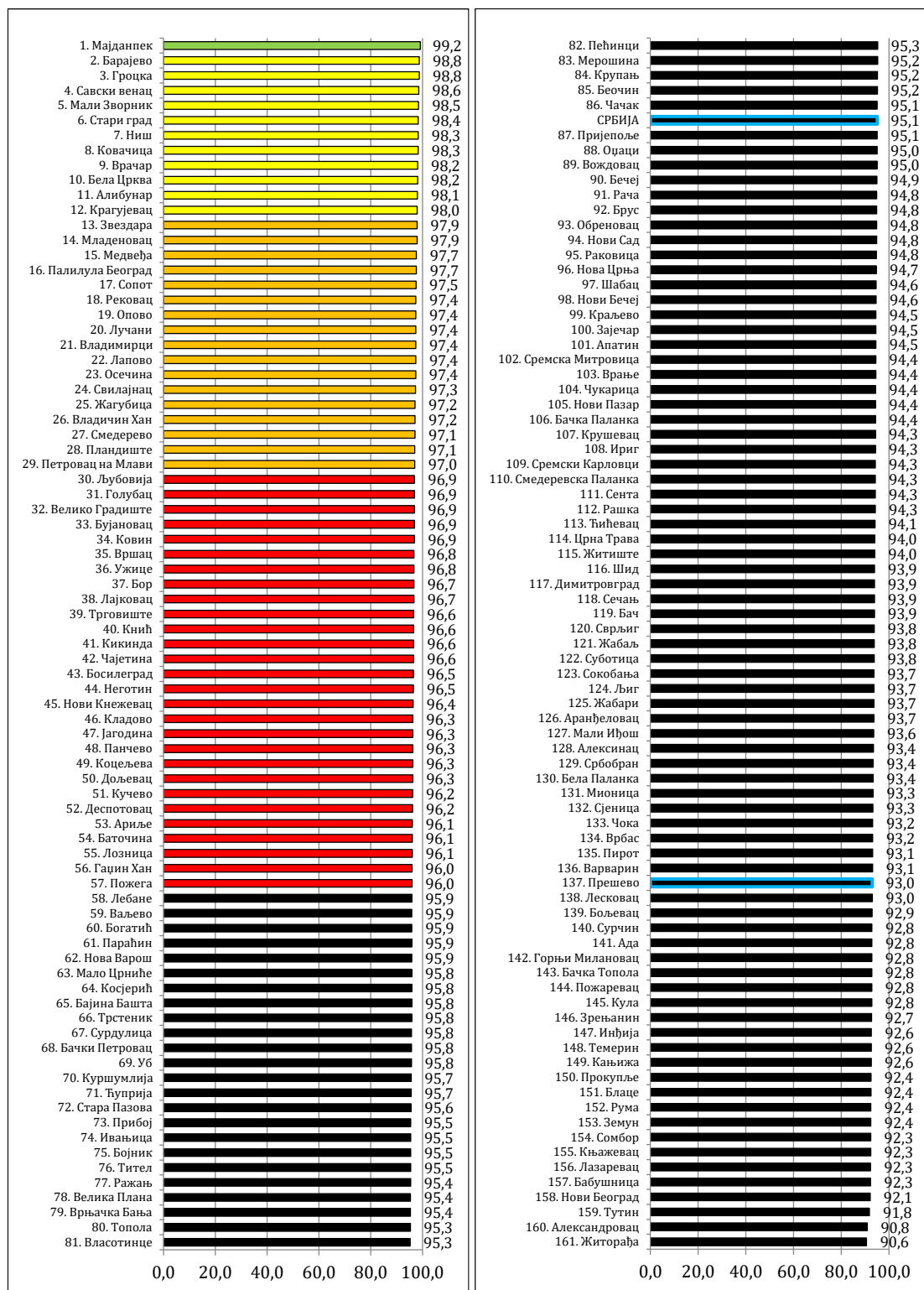
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

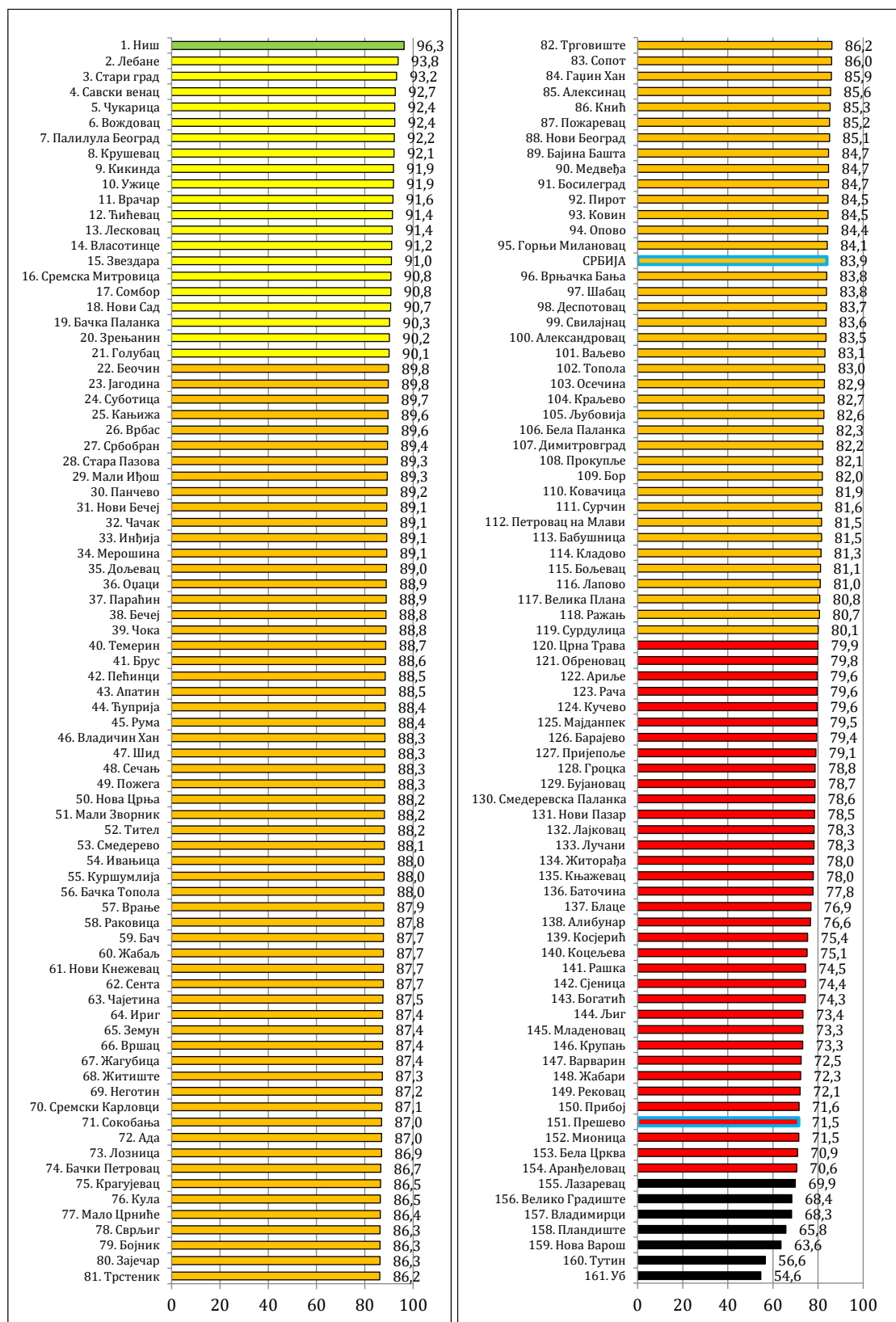
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

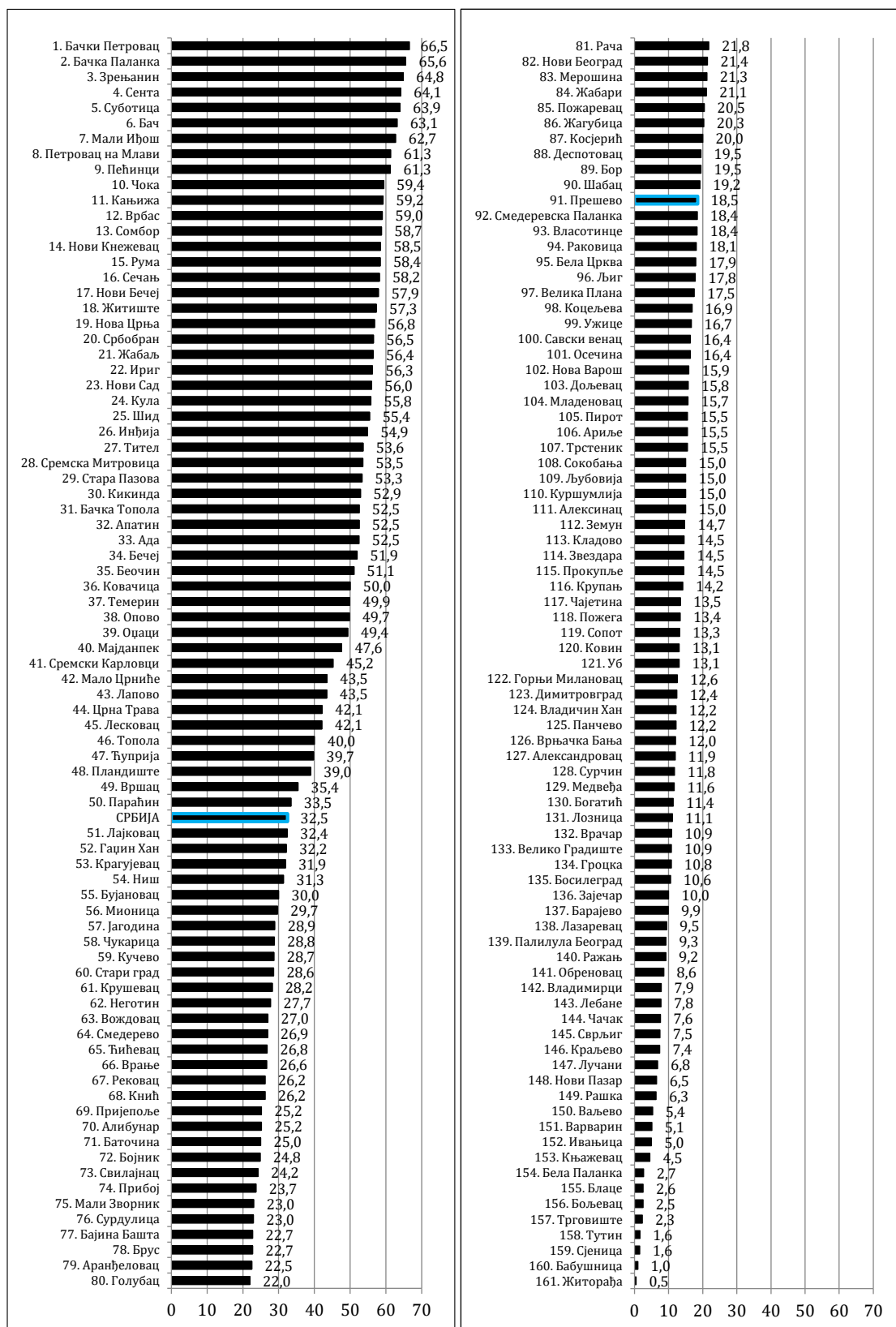
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

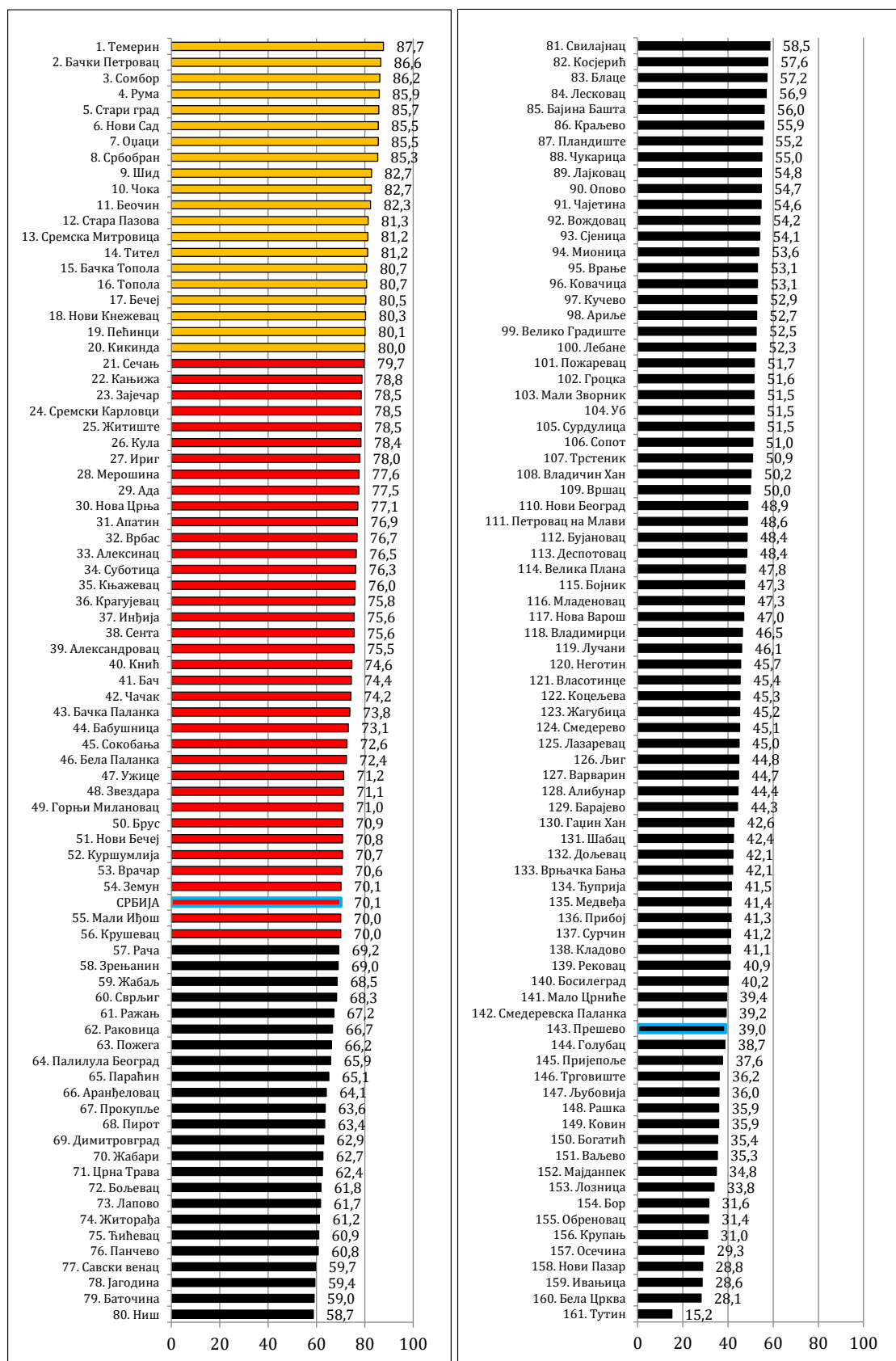
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у вожњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

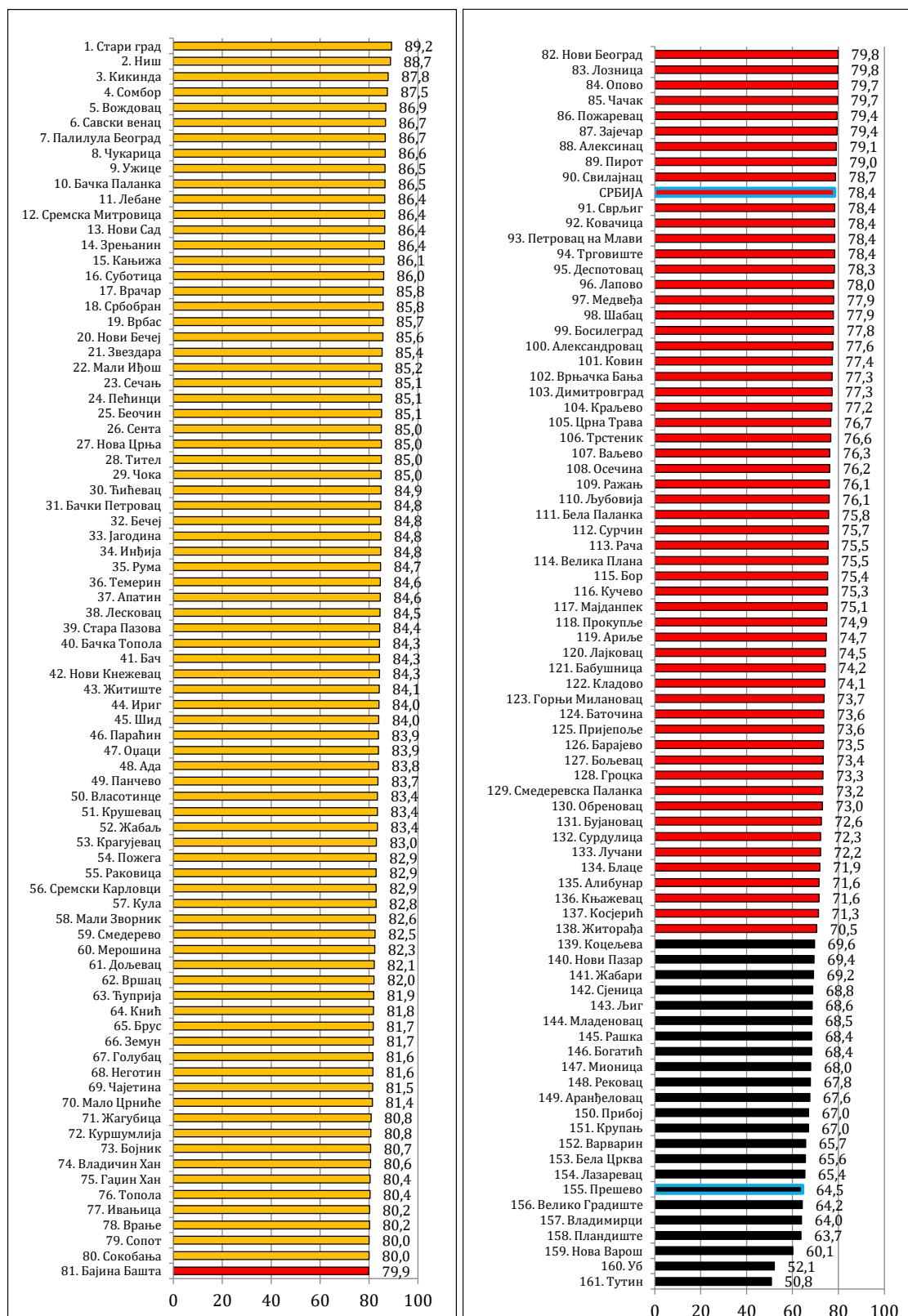
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

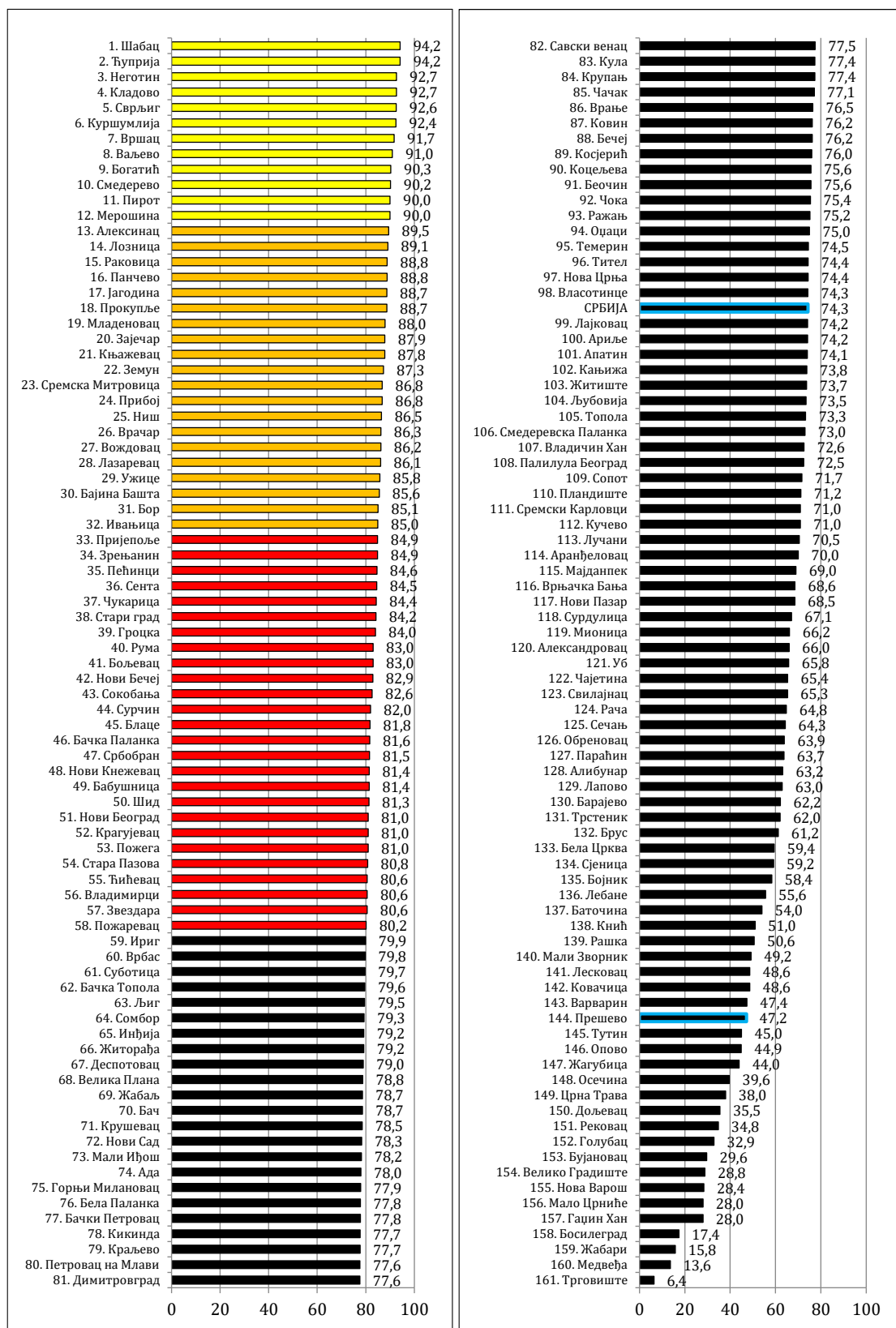
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и семафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Мопедиста и мотоциклиста.** Употреба заштитних кацага код мопедиста и мотоциклиста у ЛС изразито је нижа у односу на национални ниво. Наиме, на нивоу Србије овај индикатор износи 76,3%, док је у посматраној локалној самоуправи 24,3% и заузима ранг 161. Најлошији резултат забележен је ван насеља.
- **Возачи мотоцикала.** Коришћење кацага код возача мотоцикала на подручју ЛС значајно је испод републичког нивоа. На националном нивоу вредност индикатора је 89,2%, док је у ЛС 41,0%, што доводи до ранга 160. Најлошији резултат остварен је у зони аутопута.
- **Путници на мотоциклима.** Удео путника на мотоциклима који користе кацигу у ЛС драстично је нижи у односу на Србију. Наиме, национална вредност износи 87,4%, док је у ЛС 39,1%, што одговара рангу 160. Најслабији резултат је регистрован на аутопуту.
- **% прелазака без ометања.** Прелазак пешака без ометања у ЛС знатно је испод националног просека. На нивоу Србије вредност индикатора износи 94,8%, док је у локалној заједници 81,4%, са рангом 159. Најлошији резултат забележен је у насељу.
- **Возача и путника на мотоциклима.** Укупна употреба кацага код возача и путника на мотоциклима у ЛС значајно је нижа од републичког просека. Наиме, на националном нивоу индикатор износи 88,8%, док је у ЛС 40,6% и заузима ранг 159. Најслабији резултат забележен је у сектору аутопута.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.